

13 SCHOLEN 1 BESTUUR 1 MISSIE

BESTUURSVERSLAG 2017

Stichting
Sint Josephscholen
Nijmegen

13 SCHOLEN 1 BESTUUR 1 MISSIE

BESTUURSVERSLAG 2017

Stichting Sint Josephscholen biedt door de inzet van vakbekwame en betrokken professionals eigentijds basis-onderwijs, dat elk kind persoonlijk voorbereidt op het functioneren in de ontwikkelende samenleving.

VOORWOORD

Met enige trots presenteren wij u het bestuursverslag 2017 van de Stichting Sint Josephscholen. Met dit verslag leggen wij verantwoording af over onze activiteiten in het afgelopen kalenderjaar. 2017 was een transitieperiode; de organisatie is op vele fronten in beweging, zowel op het primaire proces als op de randvoorwaardelijke zaken. Het verder versterken van de onderwijskwaliteit staat hierbij centraal, waar mogelijk worden de bestaande onderwijsconcepten verdiept. Ook wordt onderzocht hoe het aanbod kan worden uitgebreid, zodat we nog beter aansluiten bij de behoefte van ouders en leerlingen. De randvoorwaardelijke items die specifieke aandacht hebben gekregen zijn governance, huisvestingsbeleid en de inrichting van het bestuurskantoor. Ook voor het komend jaar zullen deze zaken wederom op de diverse agenda's staan, maar de focus blijft gericht op onze missie: zorgen voor goed onderwijs!

De heer H. Gerichhausen

Voorzitter bestuur Stichting Sint Josephscholen

INLEIDING

Met het bestuursverslag 2017 legt het bestuur van Stichting Sint Josephscholen verantwoording af over wat in het afgelopen jaar is gedaan. U treft hier algemene informatie over de rechtspersoon, het onderwijs, de leerlingen en de medewerkers. Daarnaast geeft de jaarrekening inzicht in de financiële gegevens die daarmee gemoeid zijn. Ons bestuursverslag is méér dan een verzameling cijfers: Het is ook een evaluatiemoment en daarmee een belangrijk hulpmiddel voor de verantwoording van het bestuur aan de ouders, het personeel en alle andere betrokkenen.

SJS is geen verzameling van dertien scholen. Dertien scholen vormen samen SJS! Alle kleine en grote successen, grote en kleine stappen hebben ook in 2017 gezorgd voor een verdere uitbouw van SJS als professionele organisatie. Het strategische beleidsplan 2015-2019 is de leidraad. Hierin geven we onze koers en onderwijsopdracht weer, gebaseerd op onze missie en visie.

Dit jaar hebben we gekozen voor een beknopt bestuursverslag, waarmee we als onderwijsinstelling voldoen aan de wettelijke eisen. Ons verhaal, het verhaal van onze scholen, onze medewerkers, onze kinderen, ons onderwijs en al onze activiteiten, is te mooi om in een jaarverslag weg te stoppen. Dat verhaal gaan we komend jaar continue delen met ieder die het maar lezen wil, zowel op papier als digitaal.

Alfred Kempe, directeur/bestuurder a.i.

Mede namens Luciënne van den Brand, directeur/bestuurder

WIE IS DE STICHTING SINT JOSEPH-SCHOLEN?

Dertien scholen in Nijmegen vormen de Stichting Sint Josephscholen (SJS). Met zo'n 3896 leerlingen (peildatum 31 december 2017) en 336 personeelsleden staat SJS voor kwalitatief goed onderwijs. De hoofdlijn van het beleid is professionalisering, onderwijsontwikkeling, kwaliteitsbeleid en versterking van de autonomie van de scholen. Dertien scholen betekent een grote diversiteit in onderwijsaanbod, traditie, wijkgebondenheid, doelgroep en pedagogische- en onderwijskundige concepten. Het brengt ook een gevarieerd repertoire aan ervaringen, vaardigheden en expertises samen binnen onze organisatie. Een verscheidenheid die we elkaar uit volle overtuiging toestaan en waar we trots op zijn, en een rijkdom die we graag met elkaar delen.

Vanuit onze maatschappijvisie hebben wij gekozen voor zelfsturing binnen kaders, waarvoor elke school een eigen profiel heeft. Dit betekent dat de scholen in verbondenheid met elkaar, en ondersteund door het bestuursbureau, in grote en belangrijke mate hun eigen beleid kunnen maken.

1.1 De pijlers van ons onderwijs, de opdracht aan onze scholen

Identiteit

Het fundament voor onze identiteit is de kwaliteit van de interactie, oftewel de wijze waarop we met elkaar omgaan. Daarbij is onze inspiratiebron de joods-christelijke traditie, en is ons normen- en waardenkader volledig in overeenstemming met algemene, humanistische uitgangspunten. Onze scholen positioneren zich midden in de samenleving en worden op een moderne en bedrijfsmatige wijze aangestuurd. Wij werken vanuit de overtuiging dat ieder mens respect verdient en dat de maatschappij

erbij gebaat is dat wij waardering hebben voor het eigene van de ander.

Missie

Stichting Sint Josephscholen biedt door de inzet van vakbekwame en betrokken professionals eigentijds basisonderwijs, dat elk kind persoonlijk voorbereidt op het functioneren in de zich ontwikkelende samenleving.

Visie

Zorgen voor goed basisonderwijs is de kernactiviteit van Stichting Sint Josephscholen. Wij geloven dat er naast de cognitieve basis een mensgerichte benadering nodig is om onze leerlingen in de huidige en toekomstige samenleving én in het vervolgonderwijs goed te laten functioneren.

Onderwijsopdracht

Zorgen voor goed basisonderwijs is de kernactiviteit van SJS. Deze zorg is gebaseerd op vier pijlers:

- ▶ learning to do
- ▶ learning to know
- ▶ learning to live together
- ▶ learning to be

Alle SJS-scholen en de mensen die er werken onderschrijven deze vier pijlers en de hieruit voortkomende onderwijsopdrachten. Wij onderscheiden daarbij:

Een ideologische basis

- ▶ wij geven onderwijs voor alle kinderen ongeacht ras, godsdienst en geaardheid
- ▶ wij richten ons op de meer-dimensionaliteit van het bestaan
- ▶ wij dragen bij aan een betere samenleving

Een pedagogische en agogische basis

- ▶ wij zorgen voor een stimulerend en accepterend pedagogisch en agogisch klimaat
- ▶ wij richten ons op de ontplooiing van kinderen tot volledige mensen

Een didactische basis

- ▶ wij diagnosticeren en weten waar het kind zich in zijn ontwikkeling bevindt
- ▶ wij geven onderwijs op maat en halen eruit wat erin zit
- ▶ wij richten de school in op individueel en op maat gericht onderwijs

1.2 Algemene gegevens

Contactgegevens

Stichting Sint Josephscholen,
Kelfkensbos 38, 6511 TB Nijmegen.
Telefoon 024 - 381 82 83
secretariaat@josephscholen.nl
www.josephscholen.nl
Bestuursnummer 47100

Aantal scholen: 13 scholen
Aantal gebouwen: 18 gebouwen
Aantal leerlingen: 3.896 (peildatum 31-12-2017)
Aantal werknemers: 336 (=249,44 fte's) (peildatum 31-12-2017)

SCHOLEN

03LT	basisschool St. Nicolaas, directeur mevrouw Jacquélien van Galen
05IE	basisschool Brakkenstein, directeur mevrouw Esther Schreuder
12AR	basisschool Hazesprong, directeur mevrouw Annelies Aalbers
12JY	basisschool Het Kleurrijk, directeur mevrouw Antoinette van Zuylen
12SK	basisschool Sterredans, directeur de heer Johan Storm
12ZD	basisschool Montessori, directeur mevrouw Annet van Summeren
13EZ	basisschool Klein Heijendaal, directeur de heer Dick Heldoorn
13PH00	basisschool Petrus Canisius, directeur mevrouw Leidje Witte a.i.
13PH01	basisschool De Driemaster, mevrouw Georgette Poppelier
13WR	basisschool De Kleine Wereld, directeur mevrouw Simone Wannet
14AB	basisschool De Wieken, directeur mevrouw Angeliën Beekveld
14DI	basisschool Het Octaaf, directeur de heer Roger Visser
14IW	basisschool De Akker, directeur de heer Jeroen Claassen

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

- ▶ De heer Merten Hinsenveld
(voorzitter tot september 2017)
- ▶ De heer Harry Gerichhausen
(voorzitter vanaf september 2017)
- ▶ Mevrouw Angela Jansen (secretaris)
- ▶ De heer Frank Gerrits (tot september 2017)
- ▶ Mevrouw Anita Keita
- ▶ De heer Edger Gubbels
- ▶ De heer Hartger Wassink (tot juli 2017)
- ▶ De heer Erik van Ginkel
(vanaf september 2017)
- ▶ De heer Ernst van Glansbeek
(vanaf september 2017)
- ▶ De heer Bauke van der Laan
(vanaf september 2017)
- ▶ Mevrouw Luciënne van den Brand
directeur-bestuurder

ging van de uitvoerend bestuurder. Ze voert tevens het functionerings- en beoordelingsgesprek met de directeur-bestuurder.

De auditcommissie richt zich op het houden van toezicht op de interne risicobeheersings- en controlesystemen, de financiële informatieverstrekking en het naleven van de aanbevelingen van de externe accountant en de controller.

De auditcommissie stemt o.a. de verschillende onderzoeken van de externe accountant af.

Zij neemt de controlerende taak van het bestuur niet over, maar zij zorgt er wel voor dat de toezichthoudende bestuurders de controlerende taak beter kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld door de besluitvorming in het bestuur voor te bereiden. Het bestuur als geheel blijft verantwoordelijk voor het toezicht op de financiële taak van de stichting. De reglementen voor beide commissies kunnen worden opgevraagd en ingezien.

HOOFDSTUK 2

HOE GAAT HET MET ONZE LEERLINGEN IN 2017?

Onlangs schreef één van onze scholen de volgende tekst: 'Onze school heeft kleurrijke kinderen. Toekomstige brandweermannen en balletdanseressen, artsen en automonteurs, schilders en sportleraren. En misschien wel een minister-president ... wie zal het zeggen? In ieder geval nemen wij elke droom serieus. Dat betekent dat we onze kinderen niet alleen uitstekend onderwijs geven, maar ook leren om goed samen te leven en samen te werken. Ze leren om trots te zijn op wie ze zijn en respect te hebben voor elkaar.'

De zinnen waren bedoeld voor de school zelf, maar hadden evengoed voor al onze leerlingen, voor al onze scholen geschreven kunnen worden. Ze geven op eenvoudige wijze weer hoe belangrijk we onze leerlingen vinden en hoe serieus wij onze onderwijsverantwoordelijkheid nemen.

2.1 Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van de SJS-scholen zijn een gedeeltelijk antwoord op de vraag hoe het met onze leerlingen gaat. Gedeeltelijk, want we kunnen niet alles meten, er zijn aspecten in de

brede ontwikkeling van kinderen die zich niet laten vangen in de staatjes van de psychometrie. Toch presenteren we hier cijfers, want ze zeggen dan niet alles, maar toch wel iets.

2.1.1 Toetsscores

Cito-eindscore

Aan de Cito-eindtoets namen in 2017 11 SJS-scholen deel. De IEP-toets is gebruikt door 2 scholen. Het gemiddelde van de Cito-eindscores van de 11 deelnemende SJS-scholen samen ligt boven het landelijk gemiddelde. Dat stemt tot tevredenheid.

Tabel 1 Gemiddelde eindscore SJS t.o.v. landelijk gemiddelde

Afnamejaar	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gemiddelde SJS	536,4	536,0	534,5	535,5	535,1	536,2	536,2
Gemiddeld landelijk	535,1	535,1	534,7	534,4	534,9	534,6	535,1

Tabel 2 Verdeling scores I t/m V

	I – score	II – score	III – score	IV – score	V – score
Technisch lezen	30%	22%	18%	15%	15%
Begrijpend lezen	35%	19%	17%	15%	15%
Spelling	30%	20%	18%	16%	17%
Rekenen/Wiskunde	32%	22%	18%	14%	15%

De spreiding van de eindscores van de verschillende scholen loopt uiteen van (ongecorrigeerd) 541,7 tot 530,9. Die verschillen zijn op de eerste plaats terug te voeren op leerlingenpopulatie.

2.1.2 Opbrengstgericht werken aan de hand van LVS-scores

Alle SJS-scholen gebruiken het leerlingvolgsysteem (LVS) van het Cito. Het systeem heeft een landelijke normering en maakt gebruik van trendanalyses. Deze laten zien in welke mate iedere groep erin slaagt de doelen voor dat jaar te bereiken. Scholen kunnen de individuele leerlingen of groep van leerlingen vergelijken met het landelijk- of bestuur gemiddelde of met de gestelde doelen. Op basis hiervan kan men de individuele leerlingresultaten proberen te verbeteren. Er kunnen soms ook algemene conclusies getrokken worden, die vragen om bijsturing van onze onderwijsinspanningen. Vanaf schooljaar 2015-2016 werken we bij de toetsen van Cito niet langer met de A t/m E scores maar met de I t/m V scores. Voor de I t/m V scores geldt als normverdeling: I = 20%, II = 20%, III = 20%, IV = 20% en V = 20%. Ter verduidelijking: krijgt een leerling een I-score, dan wil dat zeggen dat de leerling hoort bij de 20% hoogst scorende van Nederland. Een II-score staat voor de volgende 20%. Een III-score wil zeggen, dat het kind bij de 20% 'daarna' hoort: als gemiddelde groep 'voldoende' maar de laagste scorers in deze groep lopen wel een risico. Een IV-score wordt behaald door de volgende 20% van de populatie, een V-score door de laagst scorende 20% van de leerlingen. De leerlingen met een V-score kunnen worden

aangemerkt als zorgelijke presteerders op dit vakgebied.

Bij technisch lezen, begrijpend lezen spelling en rekenen wordt door de kinderen op de SJS-scholen gemiddeld hoog gescoord. Hier worden 50% of meer 'I- en II scores' behaald, t.o.v. de normverdeling van 40%. Voor dezelfde vakken worden minder dan 30% 'IV- en V scores' gehaald t.o.v. de normverdeling (40%).

2.1.3 Uitstroom naar vervolgonderwijs

Aan het einde van het schooljaar 2016-2017 zijn 442 leerlingen vanuit groep 8 uitgestroomd naar vervolgonderwijs. Van de gehele groep SJS-uitstromers heeft 62% de opleiding voortgezet op havo of vwo-niveau. Dat is ruim boven het landelijk gemiddelde. In heel Nederland ligt dat percentage op ongeveer 49 procent.

Tabel 3 Uitstroom naar havo of vwo-niveau

	Uitstroom SJS-scholen naar havo/vwo	Uitstroom landelijk naar havo/vwo
2012	62%	46,9%
2013	58%	47,3%
2014	58%	47,6%
2015	55%	47,9%
2016	57%	48,0%
2017	62%	49,0%

Tabel 4 Uitstroom naar vervolgonderwijs schooljaren 2012/2013 – 2016/2017 in percentages

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
vwo / atheneum	24	22	25	25	29
havo / vwo	16	20	16	15	14
havo	18	16	14	17	18
vmbo-tl / havo	11	12	11	8	9
vmbo-tl	13	13	12	18	11
vmbo-bb	3	4	6	4	5
vmbo-kb	8	8	10		9
vmbo-gl		2	1	2	3
Lwoo	6	5	7	1	7
anders	0	0	0	0	0
TOTAAL	513 / 100%	460 / 100%	452 / 100%	432 / 100%	442 / 100%

vmbo-tl = theoretische leerweg

vmbo-bb = basisberoepsgerichte leerweg

vmbo-kb = kaderberoepsgerichte leerweg

vmbo-gl = gemengde leerweg

2.1.4 Speciale ondersteuning

Een voorwaarde voor onderwijs op maat is kwaliteit in samenhang met een goed werkende ondersteuningsstructuur in en om de school. Er zijn leerlingen die extra hulp nodig hebben. Als het even kan wordt die zorg gegeven op de reguliere basisschool. Hiervoor hebben we op onze scholen een ondersteuningsstructuur ingericht.

Het Brede Schoolondersteuningsteam (zie hoofdstuk 4), dat op iedere school aanwezig is, wordt waar nodig ingeschakeld. Het Brede Schoolondersteuningsteam kent vijf vaste leden:

- ▶ de schooldirecteur,
- ▶ de intern begeleider (IB'er),
- ▶ een (school)maatschappelijk werker ((S)MW'er),
- ▶ een jeugdgezondheidszorg-medewerker (JGZ'er)

- ▶ en een ambulant begeleider (AB'er) van het Ondersteuningsplatform Nijmegen.

Ouders zijn onderdeel van het proces en worden altijd uitgenodigd voor een BSOT-bespreking. Indien het voor de ondersteuning van het kind en/of de ouders wenselijk is, worden andere betrokkenen (leerkrachten en/of andere professionals) uitgenodigd voor BSOT-besprekingen. Dit wordt de 'vrije stoel' genoemd.

In het schooljaar 2016-2017 zijn 66 kinderen besproken in de Brede Schoolondersteuningsteams van de SJS-scholen.

SO/SBO

Soms is het beter voor leerlingen om hun opleiding (tijdelijk) voort te zetten binnen het speciaal onderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO). SBO is bedoeld voor leerlingen met

leer- of gedragsproblematiek. SO is bedoeld voor leerlingen met een handicap of met een probleem van meer psychiatrische aard. SO is onderverdeeld in vier clusters:

- ▶ visuele handicap (cluster 1)
- ▶ gehoor-, spraak- of taalprobleem (cluster 2)
- ▶ lichamelijke of verstandelijke handicap of langdurig ziek (cluster 3)
- ▶ ernstige gedragsstoornis of psychiatrisch probleem (cluster 4)

Tabel 5 Uitstroom naar SO en SBO 2016-2017

SBO	10
SO-cluster 1	0
SO-cluster 2	0
SO-cluster 3	2
SO-cluster 4	14
TOTAAL	26

2.2 Leerlingaantallen en prognoses

Tabel 6 Leerlingenaantallen per school 2010 t/m 2017 (peildatum 1 oktober)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kleine Wereld	228	221	202	197	189	198	183
St. Nicolaas	272	275	292	291	287	293	287
Sterredans	291	293	270	271	276	272	304
Octaaf	360	346	331	317	287	288	274
Wieken	174	196	200	200	204	220	224
Brakkenstein	273	280	272	289	289	295	293
Hazesprong	485	491	495	498	488	491	505
Kleurrijk	132	129	137	144	174	190	216
Petrus Canisius	219	224	227	211	202	192	200
Driemaster	214	211	198	194	189	172	174
Montessori	228	218	214	214	237	237	237
Klein Heyendaal	463	456	437	449	460	465	469
Akker	386	382	382	400	394	393	397
TOTAAL	3.725	3.722	3.657	3.675	3.676	3.706	3.763

Tabel 7 Prognoses t/m 2026

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nicolaas	293	287	299	300	293	285	282	276	275	275
Brakkestein	295	293	290	295	293	290	291	290	290	289
Hazesprong	491	505	513	515	513	510	510	510	508	505
Het Kleurrijk	190	216	227	240	240	247	242	240	235	230
Sterredans	272	304	312	313	305	298	295	294	287	285
Montessori	237	237	230	235	235	235	235	235	230	232
Klein Heyendaal	465	469	463	465	465	460	458	460	457	455
Petrus Canisius	192	200	207	211	211	212	213	215	211	213
Kleine Wereld	198	183	172	170	170	169	171	173	169	170
Wieken	220	224	234	233	233	230	228	225	228	227
Octaaf	288	274	273	266	260	260	255	250	252	251
Akker	393	397	408	407	403	398	395	392	395	392
Driemaster	172	174	175	175	175	175	173	170	171	172
Totaal	3.706	3.763	3.803	3.825	3.796	3.769	3.748	3.730	3.708	3.696

* In de overzichten zijn de leerlingenaantallen van peildatum 1 oktober 2016 en 2017 weergegeven onder 2017 en 2018.

2.3 Conclusies, aandachtspunten en acties

- 1 In de periode van 2017 t/m 2026 zien we met 109 leerlingen een groeiende beweging in het leerlingenaantal tot 2020 (3.825 leerlingen). In de daarop volgende jaren tot 2026 zien we een afname van het leerlingenaantal met 129 leerlingen. In 2026 zijn er 10 leerlingen minder t.a.v. 2017
- 2 De leerlingenaantallen in 2026 geven voor de meeste SJS-scholen weinig grote verschillen met 2017 met als uitzonderingen het Octaaf met in 2026 12% minder leerlingen dan in 2017 en het Kleurrijk met 21 % meer leerlingen dan in 2017
- 3 Op 1 oktober 2017 werd op de Driemaster een leerlingenaantal geteld dat onder de ophef-

fingsnorm ligt. Inmiddels is een plan van aanpak in gang gezet om de positie van de school te versterken. Het geprognoseerde leerlingenaantal van de Kleine Wereld brengt de school in 2019 onder de opheffingsnorm van 180 leerlingen zoals die voor de stad Nijmegen geldt. Ook hier zal de komende tijd gekeken worden hoe hier mee om te gaan.

- 4 Het Octaaf wordt omgevormd tot een (integraal) Kindcentrum, wat het leerlingenaantal op de school in de komende jaren zal versterken. In schooljaar 2018/2019 wordt nieuwbouw gerealiseerd.
- 5 SJS gaat twee scholen bouwen in de Waalsprong. Deze worden gebouwd in het gebied links van de spoorweg en vinden hun

voedingsgebied in de geplande wijken 'Woenderskamp' en 'Hof van Holland'. Deze laatste wijk wordt aangemerkt als centrum-wijk van de Waalsprong. De leerlingenontwikkeling op de twee scholen in de Waalsprong is op basis van de zgn. GREX (grondexploitatie) door de gemeente Nijmegen nader geprognosticeerd. Mogelijk dat de prognoses worden bijgesteld door ontwikkelingen die de groei van het aantal gebouwde huizen versnellen of verminderen.

Tabel 8 Geprognosticeerde leerlingenaantallen op de SJS-scholen in de Waalsprong

	Woenderskamp	Hof van Holland	Totaal
2020	67		67
2021	77		77
2022	139		139
2023	192		192
2024	249		249
2025	316		316
2026	391		391
2027	469	61	530
2028	480	76	556
2029	480	164	644
2030	480	243	723
2031	480	294	774

HOOFDSTUK 3

HET JAAR 2017 VOOR ONZE MEDEWERKERS

Op 31 december 2017 telde onze organisatie 336 medewerkers, van wie uiteraard het overgrote deel, 87%, voor de klas staat.

3.1 Medewerkers in aantal en naar functie, leeftijd en geslacht

Op 31 december 2017 werken bij Stichting Sint Josephscholen in totaal 336 medewerkers, 249,44 fte.

- ▶ De spreiding in leeftijd is redelijk normaal verdeeld
 - Vrijwel de helft, 49%, van alle medewerkers is 44 jaar of jonger. Dat was in 2016 47,5%.
 - 51% is 45 jaar of ouder.
 - Bijna 77,5% van de medewerkers is tussen 35 en 64 jaar oud.
- ▶ De man-vrouwverhouding binnen het onderwijzend personeel is kenmerkend voor het onderwijs: 83% van het onderwijzend personeel is vrouw.
- ▶ SJS heeft 8 vrouwelijke- en 4 mannelijke schooldirecteuren. Op het bestuursbureau werken 6 vrouwen en 1 man.

3.2 Verzuim en vervanging

Verzuim van medewerkers is een van de indicatoren die aangeven hoe gezond een organisatie is. In februari 2013 is Stichting Sint Josephscholen gestart met een meer gerichte benadering van het verzuim. Het effect ervan kon in datzelfde jaar nog niet worden vastgesteld, maar in 2014 konden we constateren dat we de stijgende verzuimlijn succesvol hebben kunnen keren. In 2015 is het verzuim gestabiliseerd op dit lagere niveau. In 2016 is het verzuim toegenomen met 0,9 procent ten opzichte van

2015, naar 5,6%. In 2017 is het verzuim weer afgenomen met 0,2 procent ten opzichte van 2016 naar 5,4%.

Stichting Sint Josephscholen zit met dit percentage nog onder het landelijke gemiddelde van 2016 (6,3%). De landelijke cijfers van 2017 zijn op moment van schrijven nog niet bekend. De meldingsfrequentie is met 1,1 in 2017 gedaald ten opzichte van 2016 (1,2). Dat betekent dat onderwijskundig personeel zich gemiddeld 1,1 keer per jaar ziek heeft gemeld.

Landelijk lag de gemiddelde meldingsfrequentie in het basisonderwijs in 2016 op 1,1 (de landelijke cijfers van 2017 zijn op moment van schrijven nog niet bekend). Het O-verzuim is licht afgenomen naar 49% in 2017 ten opzichte van 54% in 2016. Dat betekent dat 49% van het onderwijzend personeel in 2016 niet heeft verzuimd. De gemiddelde verzuimduur in dagen is iets toegenomen in 2017 (16 dagen) ten opzichte van 2016 (15 dagen).

De gemiddelde verzuimduur van Stichting Sint Josephscholen in 2017 ligt nog onder het landelijke gemiddelde van het basisonderwijs in 2016. Dat ligt op 20 dagen per jaar (de landelijke cijfers van 2017 zijn op moment van schrijven nog niet bekend).

Tabel 9 verzuimcijfers onderwijsgevend personeel

		2013	2014	2015	2016	2017	Opmerking verzuim 2017 t.a.v. 2016
Verzuim-percentage	SJS-OP	6,3	4,8	4,7	5,6	5,4	Daling van 0,2%
	BaO-OP landelijk	6,5	6,0	6,4	6,3		
Meldings-frequentie	SJS-OP	1,2	1,0	1,2	1,2	1,1	Meldingsfrequentie is gedaald
	BaO-OP landelijk	1,2	1,1	1,1	1,1		
Percentage O-verzuim	SJS-OP	34	58	56	54	49	Lichte daling van het % personen dat geen enkele keer verzuimt
	BaO-OP landelijk	56	52	48	48		
Gemiddelde verzuimduur in dagen		18	16	17	15	16	De verzuimduur is iets toegenomen.
	BaO landelijk	21	22	20	20		

3.3 Goed werkgeverschap

De kwaliteit van onderwijs wordt in hoge mate bepaald door de mensen die dagelijks in onze scholen aan het werk zijn. Zij spelen een cruciale rol in de aansturing en vormgeving van alle leerprocessen, ze creëren samen de omgeving waarin de kinderen zich ontwikkelen.

Werken aan onderwijskwaliteit betekent werken aan de professionaliteit en het welbevinden van mensen. Want met de juiste middelen, aandacht en inzet zijn 'onze' mensen in staat om topprestaties te leveren. Stichting Sint Josephscholen wil een goed werkgever zijn, die zorgt voor een inspirerende en uitdagende werkomgeving.

Een gerichte professionele ontwikkeling van leraren bevordert de kwaliteit van onderwijs. Daarom worden startende leerkrachten intensief begeleid. Tevens stimuleert en faciliteert SJS dat medewerkers zich door ontwikkelen en stelt daar de nodige middelen voor ter beschikking. Ook biedt SJS de mogelijkheid voor mede-

werkers met die ambitie om een opleiding tot midden manager of schoolleider te volgen.

De gesprekkencyclus is een belangrijk middel om met medewerkers in gesprek te blijven over hun professionele ontwikkeling en hun bijdrage aan de kwaliteit van onderwijs. Daarnaast is er een periodieke beoordeling van de leidinggevende.

3.3.1 Beoordelingsbeleid

Om de kwaliteit van leerkrachten te volgen en te beoordelen is er eind 2016 nieuw beoordelingsbeleid ontwikkeld binnen de organisatie. In 2017 is dit beoordelingsbeleid verder binnen de organisatie geïmplementeerd. Dit beoordelingsbeleid sluit aan op de cao PO waarbij de vakbekwaamheid van leerkrachten ingedeeld is in drie opvolgende fases:

- ▶ startbekwaam
- ▶ basisbekwaam
- ▶ vakbekwaam

Uitgangspunt is dat de leraar zich geleidelijk ontwikkelt en dat bepaalde vaardigheden eerst beheerst moeten worden, voordat andere vaardigheden zich kunnen ontwikkelen.

3.3.2 Coaching van startende leerkrachten

Om de professionele ontwikkeling van startende leerkrachten te ondersteunen en te stimuleren heeft de Stichting Sint Josephscholen twee interne coaches in huis.

3.3.3 Externe vertrouwenspersoon

Stichting Sint Josephscholen hanteert algemene gedragsregels en de daarvan afgeleide schoolspecifieke gedragsregels, die ervoor moeten zorgen dat we met respect met elkaar omgaan. Worden er toch grenzen overschreden, dan is het zaak om met elkaar in gesprek te blijven en oplossingen te zoeken. Wanneer het echter niet lukt om samen de problemen op te lossen, dan willen wij leerlingen, ouders en medewerkers toegang bieden tot een onafhankelijk luisterend oor en deskundige ondersteuning: de externe vertrouwenspersoon. Deze vertrouwenspersoon is beschikbaar voor alle medewerkers, ouders en kinderen van Stichting Sint Josephscholen.

De twee vertrouwenspersonen van de GGD zijn Femke de Leeuw en Herma Hepark. In 2017 zijn er door ouders/familie 3 gevallen van ongewenste omgangsvormen gemeld. De vertrouwenspersonen hebben deze ouders/familie advies, informatie en ondersteuning verleend bij gesprekken en hebben in 1 geval doorverwezen naar hulpverlening.

De externe contactpersonen van de GGD verzorgen jaarlijks met bijscholing de deskundigheidsbevordering van de interne contactpersonen van de stichting Sint Josephscholen. Deze bijscholing vond plaats op 25 oktober 2017.

WAT HEBBEN WE GEDAAN IN 2017?

In de voorgaande paragrafen heeft u kunnen lezen hoe het met onze leerlingen en medewerkers gaat. Deze paragraaf is gewijd aan een aantal onderwijsinhoudelijke en organisatorische ontwikkelingen die wij in 2017 hebben ingezet of voortgezet.

4.1 Een strategisch beleidsplan

In 2015 is het strategische beleidsplan voor 2015-2019 vastgesteld. Met dit plan wordt verder gebouwd aan het strategisch beleidsplan 2011-2015.

Het strategisch beleidsplan geeft de hoofdlijnen van het bestuursbeleid aan en de strategische keuzes die daarbinnen worden gemaakt. Bestuursbesluiten, operationele plannen en resultaten zullen steeds getoetst worden aan het strategische beleidsplan. Daarmee is het een bindend element voor de SJS. De hoofdlijnen van beleid, zoals die geformuleerd zijn in het beleidsplan, vormen de basis voor gesprekken tussen het bestuur en schooldirecties over de voortgang en uitvoering van beleid. Daarnaast biedt het plan een basis om verantwoording af te leggen aan extern betrokkenen. Het bestuur heeft een beleidsbepalende en toezichthoudende rol. De directeur-bestuurder en de directie en schoolmanagementteam van iedere SJS-school maken afspraken over de realisering van de doelstellingen, zoals geformuleerd in het strategisch beleidsplan. Daarbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van iedere school, die is ingekleurd door in- en externe factoren. Vertrekpunt is en blijft de specifieke situatie van de individuele school. Dit resulteert in een schoolspecifieke beleidsagenda. Per schooljaar geeft iedere school in een zogenaamd schoolontwikkelplan aan, hoe men op cyclische wijze werkt aan de operatio-

nalisering van de gestelde strategische doelen en het realiseren van de missie van de Stichting Sint Josephscholen, namelijk:

Stichting Sint Josephscholen biedt door de inzet van vakbekwame en betrokken professionals eigentijds basisonderwijs, dat elk kind persoonlijk voorbereidt op het functioneren in de ontwikkelende samenleving.

Het realiseren van deze missie doen we gezamenlijk met het bestuur, het bestuursbureau en natuurlijk alle medewerkers die werkzaam zijn op de dertien scholen.

De strategische doelstellingen voor de planperiode 2015-2019 zijn onder de naam FOCUS samengevat. Enerzijds omdat het zaak is de juiste dingen te doen en hierbij focus aan te brengen op het juiste niveau in alle geledingen. Anderzijds omdat FOCUS, als acroniem, uiting geeft aan de vijf strategische thema's die voor deze planperiode zijn vastgesteld:

- F = Het realiseren van een **'Feedback-cultuur'** met het doel als professionals, in alle geledingen van de organisatie, te leren van elkaar.
- O = Zorgen voor **'Onderwijs Op maat'**, omdat iedere leerling zijn eigen unieke leerbehoeften heeft, die vraagt om het professioneel kunnen omgaan met diversiteit in de klas.

- C** = Door een passende besturing van de stichting en door het doen van gerichte investeringen en monitoring van de voortgang (PDCA) van strategische doelstellingen zorgdragen voor (financiële) **'Continuïteit'** van SJS.
- U** = **'Urgentiebesef'** bij alle medewerkers creëren omdat SJS te maken heeft met continue verandering in de buitenwereld. Hierop inspelen, op het gebied van organisatie-inrichting en aansturing, is noodzakelijk om de positie als onderwijsaanbieder in Nijmegen uit te bouwen.
- S** = Het verder verbeteren van interne en externe **'Samenwerking'** om de kwaliteit van onderwijs te waarborgen en uitvoering te geven aan de missie van SJS.

Het werken aan deze thema's heeft de afgelopen tijd zichtbaar effect in de organisatie en op de scholen gehad. Zo heeft de integrale kwaliteitszorg zich ontwikkeld van een instrumentele naar een cyclische benadering, zijn de leerprestaties omhoog gegaan en heeft het uitvoeren van de gesprekkencyclus gezorgd voor verdere professionalisering en competentieontwikkeling. De teams vertonen zonder twijfel steeds meer kenmerken van een professionele leergemeenschap. De zorg voor leerlingen is nog sterker geworden doordat we 'organisatiebreed' meer kennis, vaardigheden en attitudes hebben verworven. Inmiddels zijn ook vele ICT-toepassingen onlosmakelijk verbonden geraakt met het onderwijsleerproces en de organisatie.

4.2 Onderwijs op maat

Onderwijs op maat krijgt bij SJS vorm en inhoud vanuit de zeven principes van handelingsgericht werken (HGW). Met handelingsgericht werken verbeteren we de kwaliteit van ons onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het betreffende kind heeft. Door handelingsgericht te werken voorkomen we voor een belangrijk deel dat onze zorg voor de kinderen zich beperkt tot een zorg voor zijn cognitieve ontwikkeling. De totale ontwikkeling

van kinderen met aspecten als sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, kennis van de wereld en cognitieve ontwikkeling blijft bij het handelingsgericht werken meer in balans. 'Zonder relatie, geen prestatie' is een pleidooi om veel energie te geven aan een goede pedagogische relatie met de aan ons toevertrouwde kinderen.

In 2017 heeft iedere school tijd en ruimte vrijgemaakt voor de doorontwikkeling van handelingsgericht werken. In alle schoolontwikkelplannen staat het handelingsgericht werken prominent op de agenda.

Bij de uitvoering van de plannen ervaart men nog wel een aantal knelpunten, deze zijn vooral organisatorisch van aard. Op een aantal scholen is sprake van een doorontwikkeling. Deze heeft vooral betrekking op het nog beter in beeld brengen van onderwijsbehoeften en deze omzetten naar passende onderwijsarrangementen.

4.3 Schoolzelfevaluaties en trendanalyses

Wat willen we onze kinderen leren en leren ze dat ook? En hoe komen we daarachter? Data-feedback geeft een deel van het antwoord en levert daarom een belangrijke bijdrage aan schoolontwikkeling en het signaleren van zorg. Iedere school stelt tweemaal per schooljaar (januari en juni) een schoolzelfevaluatie samen, op basis van een vastgesteld format. In de schoolzelfevaluatie worden de actuele opbrengsten aangegeven en deze worden vergeleken met het niveau van de opbrengsten tot drie schooljaren terug. Hiermee kan worden vastgesteld of de opbrengsten op de school zich ontwikkelen conform de gestelde streefniveaus, het landelijk gemiddelde, de inspectienormen en de standaardverdeling van de vaardigheidsniveaus.

De schoolzelfevaluaties van alle scholen zijn in maart 2017 en in september 2017 besproken met de directeurs, de interne begeleiders en de bouwcoördinatoren.

4.4 Passend Onderwijs

Passend onderwijs organiseert onderwijs voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Passend onderwijs betekent: een goede onderwijsplek voor iedereen. Dat kan op veel manieren. Bijvoorbeeld door extra begelei-

ding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school. Passend onderwijs is er voor alle kinderen op de basisschool en in het voortgezet onderwijs. Maar ook voor de leerlingen op speciale scholen en in het middelbaar beroepsonderwijs. Passend onderwijs is er vooral voor leerlingen die extra hulp nodig hebben. Het betekent goed onderwijs op een passende school en extra hulp als dit nodig is zodat de schoolcarrière goed doorlopen wordt.

In 2017 heeft het nieuwe bestuurlijke samenwerkingsverband Stroomland verder vorm en inhoud gekregen. Het samenwerkingsverband bestaat uit 24 schoolbesturen die eerder georganiseerd waren in zogeheten WSNS-samenwerkingsverbanden. In het bestuurlijke samenwerkingsverband hebben we te maken met ruim 162 scholen, 35.000 kinderen, waarvan ruim 1.000 kinderen het SBO bezoeken en ruim 750 kinderen een school van cluster 3 of cluster 4.

De scholen hebben in 2017 verder gewerkt aan hun schoolondersteuningsprofiel. Schoolbesturen maken ten minste 1 keer per 4 jaar een schoolondersteuningsprofiel (SOP). Hierin staat wat de scholen precies voor leerlingen kunnen doen die extra hulp nodig hebben.

Alle SJS-scholen bieden basisondersteuning. Dat is de minimale ondersteuning die een school kan geven. Bijvoorbeeld ondersteuning aan kinderen die gedragsproblemen hebben, hoogbegaafd zijn, of dyslexie of dyscalculie hebben. Over die ondersteuning zijn binnen Stroomland afspraken gemaakt:

- ▶ extra hulp voor leerlingen die niet goed kunnen lezen (dyslexie);
- ▶ extra hulp voor alle leerlingen die niet goed kunnen rekenen (dyscalculie);
- ▶ extra hulp voor leerlingen met lagere intelligentie dan gemiddeld;
- ▶ extra hulp voor leerlingen met een hogere intelligentie dan gemiddeld;
- ▶ ondersteuning en begeleiding van leerkrachten;
- ▶ duidelijke afspraken, met gemeenten en jeugdzorg, over medische handelingen op school.

Voor sommige kinderen is de basisondersteuning die scholen kunnen geven onvoldoende. Dan moet er naar een andere oplossing gekeken worden. Het liefst op de eigen school of in de buurt van de eigen school. Maar in ieder geval binnen het samenwerkingsverband. Kinderen die (tijdelijk) naar het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs gaan hebben daarvoor een toelaatbaarheidsverklaring nodig. De Commissie Toelaatbaarheid van het eigen ondersteuningsplatform beoordeelt de aanvraag. In 2017 zijn er 25 toelaatbaarheidsverklaringen voor SJS door de Commissie afgegeven.

Samenwerkingsverband Stroomland heeft als missie: *‘Passend onderwijs voor elke leerling, in de klas, op de school, met de ouders, in de wijk en in ons samenwerkingsverband.’* Het uitgangspunt is *‘Gewoon als het kan, speciaal als het moet’*. Het werkt vanuit het principe *‘decentraal wat kan, centraal wat moet’*. Dit betekent dat taken en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie zijn belegd. Binnen Stroomland is dat bij de ondersteuningsplatforms. De platforms hebben een eigen budget en moeten hun beleid binnen de gegeven bestuurlijke kaders uitwerken in een eigen ondersteuningsagenda. De coördinator is verantwoordelijk voor de aansturing van het ondersteuningsplatform en het behalen van de gestelde doelen.

Binnen de uitwerking van Passend Onderwijs willen we kinderen zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs bieden. Het streven is in toenemende mate ondersteuning te arrangeren in plaats van het kind te indiceren. Om dit te bewerkstelligen is door het ondersteuningsplatform besloten om middels een pilot voor één jaar (schooljaar 2016-2017) de gelden voor de arrangementen anders te verdelen. De gelden worden op basis van de leerlingenaantallen per school toegerekend. De regie op de inzet van de gelden komt te liggen bij de school. Zij kunnen zelf beslissen voor wie en op welke manier de ondersteuning ingezet wordt. De ondersteuning die nu door de school geïnitieerd en geboden wordt, leidt tot vergroting van het handelingsrepertoire van de leerkrachten en IB'ers zodat er meer passend onderwijs geboden wordt. Er wordt beter en gericht tegemoet gekomen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen;

preventief en curatief. Het resultaat op termijn zal zijn dat er minder verwijzingen voor zware arrangementen nodig zijn, dus minder SBO en SO-plaatsingen.

Door de arrangementsgelden anders te verde- len kan er meer zicht komen op de inzet van deze gelden en de resultaten hiervan.

De SJS-scholen hebben bij hun ondersteunings- initiatieven ook de mogelijkheid om een consul- tatief gesprek aan te gaan met de orthopeda- goog van SJS. De bespreking leidt tot adviezen waarmee de leerkracht of interne begeleider verder kan handelen. De orthopedagoog is ook beschikbaar voor het uitvoeren van onder- zoeken.

4.5 Brede schoolondersteuningsteam (BSOT)

Naarmate de school er beter in slaagt haar schoolinterne ondersteuning te realiseren treedt een tweetal effecten op:

- ▶ De school kan meer problemen zelf opvangen.
- ▶ Zwaardere problemen worden beter herkend, waardoor er meer behoefte is aan specialisti- sche hulp.

Sinds 2014 hebben de scholen gewerkt aan de inrichting van een nieuw multidisciplinair zorgteam: het Brede Schoolondersteunings- team (BSOT). Vanaf 1 januari 2015 heeft elke school in de gemeente Nijmegen een Brede Schoolondersteuningsteam (BSOT) (zie hoofd- stuk 2, paragraaf 2.1.4.).

Het Brede Schoolondersteuningsteam kent vijf vaste leden: de schooldirecteur, de intern begeleider (IB'er), een (school)maatschappelijk werker ((S)MW-er), een jeugdgezondheids- zorg-medewerker (JGZ-er) en een platform- ondersteuner van het Ondersteuningsplatform Nijmegen. Ouders zijn onderdeel van het proces en worden altijd uitgenodigd voor een BSOT-bespreking.

Indien het voor de ondersteuning van het kind en/of de ouders wenselijk is, worden andere betrokkenen (leerkrachten en/of andere profes- sionals) uitgenodigd voor BSOT-besprekingen. In het schooljaar 2016-2017 zijn 66 kinderen besproken in de Brede Schoolondersteunings- teams van de SJS-scholen.

4.6 VVE

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is erop gericht ontwikkelingsachterstanden bij kinderen in de leeftijd van 2 tot 6 jaar te voorkomen of te verminderen door middel van educatieve programma's. Het doel is kinderen een betere start in het onderwijs te geven om op die manier de schoolprestaties en het schoolsucces te verbeteren.

In Nijmegen hebben we in de periode 2015 - 2019 te maken met 16 samenwerkende VVE- locaties. Hierin participeren vier SJS-scholen.

- 1 Notedop (KION) - Octaaf (SJS)
- 2 Wolfjes (KION) - Wieken (SJS)
- 3 De Willem (KION) - Kleurrijk (SJS)
- 4 Grootstal (KION) - Kleine Wereld (SJS)

VVE richt zich op vier ontwikkelingsgebieden:

- ▶ taalontwikkeling
- ▶ beginnende rekenvaardigheid
- ▶ motorische ontwikkeling
- ▶ sociaal-emotionele ontwikkeling

Al vanaf de instroom in de voorschoolse voor- ziening wordt gebruik gemaakt van een aantal speciaal voor VVE ontwikkelde programma's. De kinderen worden in hun ontwikkeling gevolgd met het kindvolgssysteem 'KIJK!'. Met behulp van KIJK! wordt het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen overzichtelijker in kaart gebracht en kan een doorgaande lijn in de zorg en begeleiding van kinderen worden gerealiseerd. Daarnaast hanteert iedere vroegschool de eigen toetskalender. De uitkomsten van de Cito-toet- sen op individueel en groepsniveau worden periodiek op schoolniveau besproken op basis van de cyclus handelingsgericht werken.

De onderwijsinspectie monitort de vorm, inhoud en resultaten van VVE. In 2016 heeft de onder- wijsinspectie uitvoerig onderzoek gedaan naar de kwaliteit van VVE in Nijmegen. De onderwijs- inspectie kwam tot de conclusie dat de kwaliteit van het gemeentelijk beleid voor voor- en vroegschoolse educatie volledig op orde is.

4.7 Meer- en hoogbegaafdheid / Leonardoschool

Het Nederlandse onderwijsstelsel komt tot nu toe nog maar matig tegemoet aan de leer- en onderwijsbehoeften van meer- en hoogbegaaf- de leerlingen. Allerlei onderwijsvernieuings- en

veranderingstrajecten zijn tot nu toe vooral gericht op leerlingen met leer- en gedragsproblemen.

Onderzoek geeft aan dat 2 tot 3% van alle leerlingen in het basisonderwijs een IQ hoger dan 130 hebben. Circa 80% van deze leerlingen heeft te kampen met leer- en gedragsproblemen doordat zij onvoldoende uitgedaagd worden, zich onbegrepen en alleen voelen, onderpresteren en met tegenzin naar school gaan. De brede maatschappelijke erkenning van deze problematiek komt met het beschikbaar komen van de prestatiebox middelen op gang. Deze middelen komen voort uit het bestuursakkoord tussen de minister en de PO-raad. De SJS-scholen hebben meer- en hoogbegaafdheid een structurele plaats gegeven in het curriculum van de school. De uitwerking vindt op allerlei manieren en niveaus plaats, onder meer door de inrichting van 'plusklassen' op verschillende scholen.

SJS heeft sinds schooljaar 2017-2018 drie Leonardogroepen op basisschool de Haze-sprong. De belangstelling voor plaatsing in een Leonardogroep is erg groot.

4.8 POVO

De overgang van PO naar VO moet zo soepel mogelijk verlopen voor de leerlingen. In 2017 heeft de werkgroep Doorgaande Lijnen zich hierover gebogen: zij hebben zich beziggehouden met afstemming op vakinhoudelijke thema's (vooral rekenen en taal).

4.9 Brede school ontwikkelingen

In het strategische beleidsplan wordt samenwerking met externe partijen als een strategisch doel geformuleerd. Een Brede School zien wij als een netwerk van voorzieningen voor kinderen en het gezin, in de buurt, met de school als middelpunt. Een Brede school werkt samen met diverse organisaties. Samen richten ze zich op het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen en volwassenen, zodat kinderen gestimuleerd worden en ouders en buurt zich meer verbonden gaan voelen. SJS ondersteunt vanuit haar strategisch beleidsplan deze in gang gezette ontwikkeling en hecht aan de verdere professionalisering van die samenwerking.

Wat betreft de Brede school-ontwikkeling binnen de gemeente Nijmegen, liggen er concrete plannen, die ervoor zorgen dat alle scholen zich de komende jaren ontwikkelen tot brede scholen. Om zover te komen worden (ambitie)profielen gehanteerd. Deze profielen geven een beeld van (het niveau van) de samenwerking tussen de verschillende partijen die bij de brede school betrokken zijn.

Ambitieniveau 0: Back to Back	Ambitieniveau 1: Face to Face	Ambitieniveau 2: Hand to Hand	Ambitieniveau 2: Hand to Hand
Ambitieprofiel 0	Ambitieprofiel 1	Ambitieprofiel 2a	Ambitieprofiel 2b
Geen Brede School	Onderwijs en opvang	Samenwerkingsverband	Intensief samenwerkingsverband

Negen SJS-scholen werken in het kader van de Brede school-ontwikkeling vanuit ambitieniveau 1, waarbij sommigen scholen al kenmerken hebben van ambitieniveau 2a. Vier scholen hanteren ambitieniveau 2b of hoger.

4.10 IKC-ontwikkelingen

SJS heeft een duidelijke ambitie daar waar het de ontwikkeling van integrale kindcentra betreft. Het IKC gaat een stap verder dan een Brede school. Er is geen sprake meer van samenwerkende partijen; in plaats daarvan is er één integraal kindcentrum, waarin iedereen vanuit dezelfde missie en visie werkt aan de ontwikkeling van kinderen. Het IKC biedt geïntegreerde voorzieningen voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar; een totaalprogramma (educatie, onderwijs, opvang, vrije tijd, zorg, welzijn) in een doorgaande lijn en vanuit centrale sturing, waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat.

Op 'de Wieken' is samen met KION gewerkt aan de vorming van het eerste integraal kindcentrum van Nijmegen. De in 2015 gestarte pilot is in mei 2016 geëvalueerd. De positieve uitkomsten zijn gebruikt voor de verdere ontwikkeling van het integraal kindcentrum. Samen met de ouders en de instellingen KION, Tandem, De Lindenberg, BSO 'onder de Wieken', GGD, Sportservice, Bibliotheek, ROC en TCCN probeert de school de ontwikkelingskansen voor kinderen en ouders te vergroten. Vanuit een positief pedagogisch klimaat investeert dit IKC in een gevarieerd aanbod van schoolse en naschoolse activiteiten.

4.11 iXperium

Op 25 februari 2015 werd het iXperium, een initiatief van zeven schoolbesturen en de HAN, geopend. Het is gevestigd in het I/O gebouw van de HAN aan de Kapittelweg in Nijmegen. Het is een fysieke plek waar individuele leraren, schoolteams en groepen kinderen ICT-toepassingen uitproberen, ontwerpen en onderzoeken. Het iXperium Nijmegen biedt daarvoor arrangementen, cursussen en trainingen. De doelstelling is leerprocessen in het basisonderwijs mét behulp van ICT, zo in te richten dat er meer recht wordt gedaan aan de verschillen tussen leerlingen. Dat betekent dat er tijdens program-

ma's van het Xperium ruimte is voor differentiatie. Een tweede doelstelling is het onderwijs effectiever en uitdagender maken door middel van ICT-toepassingen. Een belangrijke kracht van het iXperium zit in de samenwerking tussen de driehoek onderzoek, werkveld en opleiding. Het iXperium heeft een samenwerkingsverband met de vijf grote educatieve uitgevers. Zij stellen hun digitaal leermateriaal gratis beschikbaar aan de studenten, docenten en het iXperium. In 2017 hebben de SJS-scholen 33 arrangementen op het iXperium afgenomen.

4.12 Invoering centraal administratiesysteem ParnasSys

Sinds 2015 zijn alle SJS-scholen overgestapt op het schooladministratieprogramma ParnasSys. ParnasSys is het webbased leerlingvolgsysteem en leerlingadministratiesysteem in één. Het biedt de scholen de mogelijkheid om middels verschillende modules het administratiesysteem uit te breiden. De module ouderportaal, de module 'Zien', t.b.v. de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, en de module 'Leerlijnen' worden inmiddels toegepast.

4.13 Centrale aanmelding

De centrale aanmelding is een uitwerking van eerdere afspraken tussen de gemeente Nijmegen en de schoolbesturen. De schoolbesturen willen alle ouders dezelfde eerlijke kans bieden om hun kind te laten plaatsen op een school in de eigen buurt. Basisscholen moeten daarnaast meer een afspiegeling worden van de eigen wijk. Om ouders in staat te stellen bewust een school te kiezen, hebben de schoolbesturen, daarbij gesteund door de gemeente, het centrale aanmeldpunt 'Schoolwijzer Nijmegen' opgezet. Dit moet zorgen voor heldere informatie over het onderwijsaanbod in Nijmegen en over het aanmelden en plaatsen van kinderen. Ook zijn er een aantal uniforme spelregels voor het aanmelden en plaatsen van de kinderen op een basisschool.

4.14 Beleidskader opvang en onderwijs gemeente Nijmegen

Het beleidskader opvang en onderwijs is in 2016 gemaakt door de gemeente Nijmegen. School-

besturen en directies van kinderopvang-organisaties zijn zeer nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van het beleidskader. Middels vele bijeenkomsten zijn leraren, directeuren, ouders, kinderen, en medewerkers uit de kinderopvang gehoord. De doelstelling van de gemeente bij de ontwikkeling van dit beleidskader is vooral betere doorgaande ontwikkellijnen en meer integraliteit bereiken in het belang van de ontwikkeling van alle kinderen. Daarnaast wil men versterken/verbeteren, door zoveel mogelijk aan te sluiten op het primaire proces en de ambities op de scholen en kinderopvanglocaties. Het kader betreft de domeinen opvang en onderwijs 0-12 jaar voor de periode 2016-2021. In tegenstelling tot het verleden, waarbij verschillende beleidskaders voor dezelfde groep naast elkaar bestonden, werkt de gemeente nu vanuit één overkoepelend en integraal beleidskader op het gebied van kinderopvang en onderwijs voor alle Nijmeegse kinderen van 0-12 jaar. Bij de uitvoering van dit beleid wordt vastgehouden aan wat reeds ontwikkeld is, daarnaast is er ruimte voor maatwerk en aansluiting met andere gemeentelijke programma's.

4.15 Toezicht inspectie

In november 2016 heeft de inspectie een jaarlijks onderzoek uitgevoerd op bestuursniveau. Alle SJS-scholen hebben een basisarrangement toegewezen gekregen. Als de door de onderwijsinspectie uitgevoerde risicoanalyse geen risico's laat zien, krijgt een school basistoezicht. Dat betekent dat er geen intensivering van het toezicht nodig is, met als gevolg dat er in het verslagjaar geen inspectieonderzoek heeft plaatsgevonden.

In 2016 zijn door de onderwijsinspectie de vier scholen met een VVE-programma bezocht en geïnspecteerd (zie hoofdstuk 4.6). De inspectierapporten van de SJS-scholen zijn aanwezig op de betreffende scholen maar ook in te zien op www.onderwijsinspectie.nl.

4.16 Professionaliseringsbeleid en professionele ruimte

Essentieel is het verbeteren en verder ontwikkelen van vaardigheden en expertise van individuele leraren. Hun scholing moet gericht zijn op

versterking van de persoonlijke kwaliteiten en van de kwaliteiten van een schoolteam als geheel. Er is dus een koppeling tussen schoolontwikkeling en personele ontwikkeling. Scholing gericht op persoonlijke ontwikkeling wordt afgeleid van het persoonlijk ontwikkelingsplan (pop) als onderdeel van de gesprekkencyclus.

SJS-medewerkers die bepaalde specifieke vaardigheden en/of expertise hebben ontwikkeld kunnen hun expertise en vaardigheden ook bovenschools inzetten. Het is immers efficiënt om maximaal gebruik te maken van de talenten en mogelijkheden die we met z'n allen in huis hebben, in het belang van individuele kinderen, individuele medewerkers en scholen. Tegelijkertijd verruimt dit beleid de mogelijkheden voor SJS-medewerkers en vergroot daarmee de verbondenheid.

Scholingsplannen geven zicht op de behoeften aan scholing. In het schooljaar 2016-2017 zijn door de SJS-scholen 47 scholingen gepland voor het gehele of een deel van het team en geheel of deels uitgevoerd. Zo'n 43 SJS-medewerkers hebben een individueel scholingstraject gepland en uitgevoerd. Een drietal SJS-medewerkers maakten t.b.v. scholing gebruik van de zgn. Lerarenbeurs.

4.17 Opleiden in de school

In het kader van het project 'Samen opleiden' hebben de faculteit educatie van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) en het bestuur van SJS afspraken gemaakt op het vlak van opleiden, professionalisering en onderzoek. Samen Opleiden verbindt het programma op de HAN pabo en het leren op de werkplek. Het richt zich in de eerste plaats op de toekomstige leraar, maar biedt daarnaast professionaliseringskansen voor zittende leraren en versterking van onderzoek binnen de beroepspraktijk. De partnerschool investeert in het opleiden van studenten door professionalisering van de leraren die hen in de praktijk begeleiden (mentoren). De opleidingsschool heeft als streven de inhoudelijke samenwerking tussen de opleiding en de beroepspraktijk versterken. Daartoe heeft SJS intern een opleider benoemd. De 'lerarenopleider' is medeverantwoordelijk voor de opleidingskwaliteit van studenten en werkt daartoe intensief samen met de HAN

pabo. De Hazesprong, het Octaaf en Klein Heijendaal zijn in het schooljaar 2016-2017 als opleidingsscholen begonnen.

4.18 Functiemix

In het kader van de functiemix heeft SJS ervoor gezorgd dat er functiebeschrijvingen en competentieprofielen zijn gekomen voor de leraar functies LA en LB en voor de beginnende leerkracht. Op basis van deze beschrijvingen en profielen hebben 92 SJS-medewerkers (31 december 2017) een LB-functie.

4.19 Gesprekkencyclus

De gesprekkencyclus wordt op alle scholen uitgevoerd. Er zijn verschillen in de wijze van uitvoering. Op sommige scholen worden alle start- en voortgangsgesprekken gevoerd door de directeur, op andere scholen door de bouwcoördinatoren. De beoordelingsgesprekken worden altijd door de directeur gevoerd.

4.20 Buitenschoolse opvang (bso)

De schoolbesturen hebben vanuit een inspanningsverplichting een contract gesloten met KION over de uitvoering van de buitenschoolse opvang. In het contract zijn afspraken gemaakt over kwaliteit, deelname en organisatie. Daar waar ouders een expliciete wens uiten om een andere aanbieder de buitenschoolse opvang te laten verzorgen, wordt deze wens gehonoreerd. In de evaluaties is duidelijk geworden dat de directeuren een bso-locatie op de eigen school zeer wenselijk vinden. Ze willen actief meedenken over oplossingen m.b.t. knelpunten in huisvesting. In 2017 werd de buitenschoolse opvang op 12 van de 13 SJS-scholen in de eigen locatie georganiseerd.

5.1 Algemeen

In de afgelopen jaren is de financiële positie van scholen en schoolbesturen een actueel maatschappelijk en politiek thema geworden. Beschikbare middelen moeten zo optimaal mogelijk worden ingezet ten behoeve van het primaire proces. Voor de sturing en beheersing van de beschikbare middelen maakt SJS gebruik van de Planning en Control Cyclus. Deze cyclus kent de volgende basiselementen:

- 1 Allocatiemodel en toelichting
- 2 Risico analyse
- 3 Bestuursformatieplan en meerjarige personeelsbegroting
- 4 Integrale begroting
- 5 Meerjarenbegroting
- 6 Liquiditeitsprognose
- 7 Kwartaalrapportages t.b.v. het bestuur en de directeur-bestuurder
- 8 Managementinformatiesysteem voor budgethouders
- 9 Externe rapportage, jaarrekening en jaarverslag
- 10 Evaluatie en bijstelling

Vanuit de Planning en Control Cyclus is ook in 2017 weer gebleken dat SJS 'in control' is. Het resultaat van 2017 is positief, mede door de toename van het aantal leerlingen gedurende het schooljaar 2016/2017.

Na de invoering van Passend Onderwijs per 1 augustus 2014, zijn de financiële stromen die hiermee gepaard gaan, lang onduidelijk geweest. Met ingang van het schooljaar 2016/2017 zijn door het platform Nijmegen duidelijke afspraken gemaakt over de verdeling van de middelen. De besteding van de middelen is nu transparant en inzichtelijk.

Dankzij de toename van het aantal leerlingen en de toename van de middelen ter ondersteuning van de zorgstructuur, is de formatie op de scholen nagenoeg gelijk gebleven in 2017. De materiële groei-inkomsten zijn besteed aan extra leermiddelen en softwarelicenties. De afgelopen jaren zijn de grote kostensoorten aanbesteed. In 2016 is het contract voor de aankoop van leermiddelen opnieuw aanbesteed. Het nieuwe contract is 1 maart 2017 ingegaan. Alhoewel het contract met deze aanbesteding is gemoderniseerd, worden de kosten voor softwarelicenties ieder jaar hoger. De scholen kiezen steeds meer voor methodieken waar gebruik wordt gemaakt van softwarelicenties in plaats van investeringen in boekvorm. Ook zijn de personele administratie en schoonmaak uitbesteed. De besparing die hiermee is behaald is € 80.000 op jaarbasis voor de financiële administratie. Naast het financiële voordeel zijn we ook zeer tevreden over de service van het administratiekantoor CABO. De uitbesteding van schoonmaak heeft niet geleid tot een structurele financiële besparing. Het doel was echter ook geen financiële besparing, maar een uniform schoonmaakprogramma op alle scholen. Deze aanbesteding was in twee percelen van ieder zes scholen verdeeld. In 2016 en 2017 zijn deze contracten in verband met ontevredenheid over kwaliteit opgezegd. Met ingang van september 2017 is het schoonmaakcontract gegund aan een nieuwe partij. Op dit moment is de kwaliteit van de schoonmaak op de scholen wel naar tevredenheid.

De verantwoording van het gerealiseerde beleid en de ingezette middelen vindt plaats in het jaarverslag en de analyse van de jaarrekening.

Exploitatierkening 2017 Totaal Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	19.449	18.613	18.509
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.901	1.810	1.822
Overige baten	504	421	462
Totaal baten	21.854	20.844	20.793
LASTEN			
Personeelslasten	16.842	16.634	16.376
Afschrijvingen	990	1.039	964
Huisvestingslasten	1.435	1.479	1.584
Overige lasten	1.401	1.298	1.377
Totaal lasten	20.668	20.450	20.301
Saldo baten en lasten	1.186	394	492
Financiële baten en lasten	-220	-272	-222
RESULTAAT	966	122	270

Exploitatierkening 2017 Gebouwen Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	635	623	611
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.160	1.145	1.128
Overige baten	136	130	123
Totaal baten	1.931	1.898	1.862
LASTEN			
Personeelslasten	60	60	54
Afschrijvingen	479	503	469
Huisvestingslasten	615	703	770
Overige lasten	17	25	48
Totaal lasten	1.171	1.291	1.341
Saldo baten en lasten	760	607	521
Financiële baten en lasten	-214	-265	-216
RESULTAAT	546	342	305

Exploitatierekening 2017 onderwijskundig (excl. gebouwen) Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	18.815	17.990	17.898
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	741	665	694
Overige baten	367	291	339
Totaal baten	19.923	18.946	18.931
LASTEN			
Personeelslasten	16.782	16.574	16.322
Afschrijvingen	511	536	495
Huisvestingslasten	820	776	814
Overige lasten	1.385	1.273	1.328
Totaal lasten	19.498	19.159	18.959
Saldo baten en lasten	425	-/- 213	-/- 28
Financiële baten en lasten	-6	-7	-6
RESULTAAT	419	-/- 220	-/- 34

5.2 Toelichting op de exploitatierekening

Om tot een juiste analyse van de exploitatierekening te komen, is het belangrijk om de exploitatierekening op te splitsen in een exploitatierekening onderwijskundig (excl. gebouwen) en een exploitatierekening gebouwen. Sinds 2008 heeft de Gemeente Nijmegen de exploitatie en het beheer van de schoolgebouwen verder gedecentraliseerd naar de schoolbesturen. Dit betekent concreet dat SJS in 2008 een groot deel van de schoolgebouwen heeft gekocht van de Gemeente Nijmegen. Om dit te financieren is een hypothecaire lening aangegaan, waar jaarlijks op wordt afgelost. Van de gemeente Nijmegen ontvangt SJS voor deze gebouwen jaarlijks een zgn. doordecentralisatievergoeding om het onderhoud en het beheer te bekostigen. Zowel het bezit van deze gebouwen, als de bijbehorende lening zijn in een apart organisatie onderdeel ondergebracht. De doordecentralisatievergoeding en de materiële vergoeding die jaarlijks door het Ministerie van OCW voor de instandhouding van de gebouwen

wordt verstrekt, wordt in de exploitatie van ditzelfde organisatieonderdeel verantwoord. Hiertegenover staan de kosten van onderhoud, afschrijving en de rente op de hypothecaire lening. Om te kunnen blijven investeren in nieuwe gebouwen of in groot onderhoud is het noodzakelijk dat dit organisatie-onderdeel jaarlijks een positief resultaat behaalt. Dit positieve resultaat wordt jaarlijks toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Gebouwen zodat in de toekomst nieuwe schoolgebouwen dan wel groot onderhoud gegarandeerd zijn.

SJS Totaal heeft in 2017 een resultaat gerealiseerd van € 965.778. Het resultaat van 2016 was € 270.402.

Het resultaat is onder te verdelen in het resultaat van het organisatie onderdeel Gebouwen € 546.358 (2016 € 304.693) en het resultaat van het onderwijskundige deel van de organisatie € 419.423 (2016 -/- € 34.291).

Voor het organisatie onderdeel Gebouwen was een resultaat begroot van € 341.793. Het verschil tussen het werkelijke en het begrote resultaat is € 204.565 en dit heeft verschillende oorzaken:

- ▶ De inkomsten zijn door een hogere indexatie en door de eerder genoemde leerlingen-toename ruim € 35.000 hoger dan begroot.
- ▶ Doordat er minder geïnvesteerd is dan begroot zijn de afschrijvingen € 25.000 lager dan begroot.
- ▶ Ook zijn de kosten voor onderhoud aan de scholen en de advieskosten lager dan begroot, € 45.000, resp. € 25.000. De oorzaak hiervan is dat het bouwproces van basisschool Brakkenstein en het voorbereiden van de bouw van basisschool Het Octaaf veel tijd in beslag heeft genomen en hierdoor zijn een aantal werkzaamheden doorgeschoven naar 2018.
- ▶ Tot slot zijn de rentekosten € 50.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting rekening was gehouden met een hogere lening dan in werkelijkheid is aangevraagd en doordat de lening op een later tijdstip dan begroot is aangegaan.

Voor het organisatie onderdeel Onderwijskundig was een resultaat begroot van +/- € 219.459. Dat het werkelijke resultaat € 638.882 hoger is dan begroot heeft een aantal oorzaken:

- ▶ Door een herberekening van de personele lumpsuminkomsten over het schooljaar 2016/2017 in het najaar van 2017 is eenmalig € 322.310 ontvangen.
- ▶ Door de groei van het aantal leerlingen, de verhoging van de lumpsuminkomsten, en inkomsten voor lerarenbeurs zijn de inkomsten € 435.000 hoger dan begroot.
- ▶ Ook is de prestatiebox middelen aanmerkelijk verhoogd, nl. € 70.000. Doordat er twee scholen deelnemen aan de peuterpilot i.p.v. één school zijn deze inkomsten € 30.000 hoger dan begroot.
- ▶ De overige baten zijn € 75.000 hoger dan begroot, voor een groot deel door een terugbetaling van het vervangingsfonds over het schooljaar 2015/2016.

- ▶ Tot slot zijn de inkomsten ter ondersteuning van de zorgstructuur € 45.000 hoger dan begroot.

Aan de kostenkant zijn de personele lasten € 200.000 hoger dan begroot. Dit is een direct gevolg van de besteding van de extra inkomsten. De afschrijvingen zijn € 25.000 lager dan begroot omdat er met name in meubilair en leermethodieken minder is geïnvesteerd dan begroot. De huisvestingslasten zijn € 45.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten voor klein onderhoud. Ook de kosten voor leermiddelen (incl. ICT-kosten) zijn € 100.000 hoger dan begroot. Veel van de groei-inkomsten zijn aangewend om extra leermiddelen aan te schaffen.

5.2.1 Toelichting op de exploitatierekening Gebouwen

Het resultaat op het organisatie onderdeel Gebouwen is € 546.358. In 2016 was dit € 304.693. Een groot deel van het verschil ten opzichte van 2016 is te verklaren uit de hogere advieskosten van 2016, te weten € 200.000. Door heroverweging van de opzet van de nieuwbouw van basisschool Het Octaaf is besloten de advieskosten die in dit proces gemaakt waren in de exploitatie van 2016 te boeken. De inkomsten van 2017 zijn € 70.000 hoger dan 2016, veroorzaakt door de groei van het aantal leerlingen en indexatie van de doordecentralisatie inkomsten.

5.2.2 Toelichting op de exploitatierekening onderwijskundig (excl. gebouwen)

Het organisatie-onderdeel Onderwijskundig heeft een positief resultaat behaald van € 419.423, tegenover een resultaat in 2016 van +/- € 34.291. Het verschil van € 453.714 heeft verschillende oorzaken:

- ▶ Aan de inkomstenkant zijn de grootste verschillen de hogere baten door herrekening van de personele lumpsum van 2016/2017 van € 322.310, de hogere inkomsten door het hogere leerlingaantal en door verhoging van de lumpsum inkomsten van € 340.000, de

hogere prestatiebox inkomsten € 180.000 en de hogere inkomsten voor ondersteuning van de zorgstructuur van € 125.000.

- Aan de lastenkant zijn de grootste verschillen de hogere loonkosten van € 440.000 en de

hogere kosten van leermiddelen en ICT ondersteuning € 70.000. Dit wordt veroorzaakt door meer en duurdere licenties en doordat de groeimiddelen zijn aangewend ter aanschaf van leermiddelen.

Balans totaal

	2017	2016
ACTIVA		
Materiële vaste activa	13.585	10.447
Vlottende activa	1.355	1.212
Liquide middelen	7.285	4.648
Totaal activa	22.225	16.307
PASSIVA		
Eigen vermogen	9.127	8.161
Voorzieningen	195	196
Langlopende schulden	8.683	4.550
Kortlopende schulden	4.220	3.400
Totaal passiva	22.225	16.307

Balans gebouwen

	2017	2016
ACTIVA		
Materiële vaste activa	11.308	8.127
Vlottende activa	-	-
Liquide middelen	3.531	1.510
Totaal activa	14.839	9.637
PASSIVA		
Eigen vermogen	5.130	4.584
Voorzieningen	-	-
Langlopende schulden	8.683	4.550
Kortlopende schulden	1.026	503
Totaal passiva	14.839	9.637

Balans onderwijskundig (excl. gebouwen)

	2017	2016
ACTIVA		
Materiële vaste activa	2.277	2.320
Vlottende activa	1.355	1.212
Liquide middelen	3.754	3.139
Totaal activa	7.386	6.671
PASSIVA		
Eigen vermogen	3.997	3.578
Voorzieningen	195	196
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden	3.194	2.897
Totaal passiva	7.386	6.671

5.3 Toelichting op de balans

Ook hier moet een splitsing worden gemaakt tussen de balans van het organisatie-onderdeel gebouwen en SJS exclusief gebouwen.

5.3.1 Toelichting op de balans gebouwen

De materiële vaste activa bestaan uit de terreinen, gebouwen en machines en installaties. De boekwaarde van de materiële vaste activa is flink gestegen ten opzichte van 2016. Dit wordt veroorzaakt door de investering in het nieuwe gebouw voor basisschool Brakkenstein. De liquide middelen zijn gestegen doordat een deel van de nieuw afgesloten lening nog niet is uitgegeven. De langlopende schulden zijn toegenomen omdat er een nieuwe lening is afgesloten. De kortlopende schulden zijn toegenomen door de facturen die einde boekjaar openstonden i.v.m. de nieuwbouw van basisschool Brakkenstein. Het eigen vermogen van het organisatie onderdeel gebouwen is toegenomen met het resultaat en is nu € 5.130.046.

5.3.2 Toelichting op de balans onderwijskundig (excl. gebouwen)

De boekwaarde van materiële vaste activa bestaande uit een verbouwing, inventaris, meubilair, leermethoden en hardware is in 2017 bijna € 45.000 gedaald ten opzichte van 2016. Met name de boekwaarde van leermethodieken is flink lager dan in 2016. De liquide middelen zijn flink toegenomen door de nabetaling van lumpsum inkomsten over het schooljaar 2016/2017. Het eigen vermogen is toegenomen met het resultaat van € 510.066 en vervolgens afgenomen met € 90.646. Dit is het bedrag dat is onttrokken aan de 'Bestemmingsreserve' die vorig jaar gevormd is om talentvolle leerkrachten in de formatie op te nemen. Deze 'Bestemmingsreserve' bedraagt eind 2017 € 229.051. Voor de extra inkomsten die betrekking hadden op het schooljaar 2016/2017 is een nieuwe bestemmingsreserve gevormd van € 322.310. Dit bedrag wordt m.i.v. het schooljaar 2018/2019 in drie jaar tijd aan de formatie toegevoegd. Het overige deel van de reserves, te weten € 3.445.690 blijft dan over als 'Algemene Reserve'.

5.4 Treasurystatuut

Alle overbodige middelen zowel op korte als op lange termijn zijn middels het schatkist-bankieren bij het Ministerie van Financiën geparkeerd. Op de betaalrekening is saldo-regulatie van toepassing.

5.5 Financiële kengetallen

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en de kapitalisatiefactor hanteert SJS onderstaande kengetallen.

Solvabiliteit is het eigen vermogen en de eigen voorzieningen gedeeld door het totale vermogen. De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit van SJS geeft aan dat 42% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, wat inhoudt dat slechts 58% van het totale vermogen met vreemd vermogen wordt gefinancierd. Hieruit kan worden geconcludeerd dat SJS een goede vermogenspositie heeft en dat SJS in staat is om aan haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

Liquiditeit is de verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden. De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte

termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitsratio geeft aan dat 2,05 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen, nog te betalen posten en overlopende passiva.

Rentabiliteit is het resultaat gedeeld door de totale baten. De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief of negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten, ofwel hoeveel procent van de totale opbrengsten is omgezet in het uiteindelijke resultaat. SJS heeft van de totale opbrengsten, te weten € 21.854.076, een resultaat behaald van € 965.778. Dit houdt in dat er naast de inzet van elke euro die ontvangen is in 2017 4,4% is toegevoegd aan de reserves. In vergelijking met vorig jaar is de ratio toegenomen, hetgeen aangeeft dat in het jaar 2017 het resultaat procentueel hoger is dan in 2016.

Kapitalisatiefactor is het balanstotaal gedeeld door de totale baten. De kapitalisatiefactor helpt om te beoordelen in hoeverre onderwijsinstellingen hun kapitaal efficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. De ratio geeft aan dat SJS boven de bovengrens van de Commissie Don zit.

Financiële kengetallen

	2017	2016	Signaleringsgrens	Commissie Don
			Ondergrens	Bovengrens
Solvabiliteit	42%	51%	20%	100%
Liquiditeit	2,05	1,7	0,5	1,5
Rentabiliteit	4,4%	1,3%	0%	5%
Kapitalisatiefactor	102%	78%	0%	35%

5.6 Toekomstparagraaf

Begroting 2018 totaal Bedragen x € 1.000

	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	19.527	19.449	18.613
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.772	1.901	1.810
Overige baten	640	504	421
Totaal baten	21.939	21.854	20.844
LASTEN			
Personeelslasten	17.470	16.842	16.634
Afschrijvingen	1.083	990	1.039
Huisvestingslasten	1.469	1.435	1.479
Overige lasten	1.354	1.401	1.298
Totaal lasten	21.376	20.668	20.450
Saldo baten en lasten	563	1.186	394
Financiële baten en lasten	-252	-220	-272
RESULTAAT	311	966	122

5.6.1 Begroting 2018

De begroting 2018 is opgesteld op basis van de gerealiseerde kosten van 2017 t/m het derde kwartaal. Voor de baten is gebruik gemaakt van reeds afgegeven beschikkingen en een inschatting van de rijksbijdragen op basis van het leerlingenaantal van 1 oktober 2017. Doordat het aantal leerlingen met 57 is toegenomen en doordat de lumpsumbekostiging is verhoogd in 2017, zijn de inkomsten hoger dan in 2017, zeker als de herrekening van 2016/2017 van € 322.310 niet meegeteld wordt. De begrote personeelslasten van 2018 zijn hoger dan de werkelijke personeelslasten van 2017. De extra inkomsten worden grotendeels ingezet in de formatie van de scholen. De begrote afschrijvingen zijn hoger dan de gerealiseerde afschrijvingen van 2017 door de investeringen in gebouwen en flinke investeringen in ICT. De rentelasten zullen stijgen in 2018 doordat er in 2018 over het hele jaar rente moet worden betaald over de nieuwe hypothecaire lening.

5.6.2 Speerpunten in 2018

Voor 2018 is de invoering van digitale facturering een speerpunt. Hiermee samenhangend zal het totale inkoopproces en de hierbij behorende bevoegdheden worden gemoderniseerd. Ook zal een nieuw strategisch huisvestingsplan worden opgesteld. Naar aanleiding van de investeringen en bijbehorende kosten die hieruit voortvloeien zal het huidige financieel meerjaren huisvestingsplan worden bijgesteld, inclusief de hierbij behorende liquiditeitsbegroting. Ook wordt in 2018 gestart met het in kaart brengen van de financiële consequenties van het starten van een nieuwe basisschool in de Waalsprong. De planning is dat SJS in augustus 2020 hier een nieuwe basisschool zal starten.

5.6.3 Continuïteitsparagraaf

De stichting stelt jaarlijks een meerjarenbegroting op. Eind 2018 is een nieuwe meerjarenbegroting beschikbaar voor de periode 2019-2022.

Kengetallen (stand 31-12)

	2017	2018	2019	2020
Personele bezetting in FTE				
- Management en directie	12,70	13,10	13,10	13,10
- Onderwijzend personeel	213,03	214,00	214,00	217,00
- Overige medewerkers	23,72	22,18	22,18	22,58
Leerlingenaantallen (op 1 oktober)	3.763	3.773	3.784	3.828

Meerjarenbalans

	2017	2018	2019	2020
ACTIVA				
Vaste activa	13.585.441	17.913.434	17.526.773	17.021.698
Vlottende activa	8.639.484	3.956.463	5.913.695	6.249.836
Totaal activa	22.224.925	21.869.899	23.440.468	23.271.534
PASSIVA				
Eigen vermogen	9.127.096	9.918.234	11.855.470	12.053.203
Voorzieningen	195.058	190.000	190.000	190.000
Langlopende schulden	8.683.334	8.391.667	8.025.000	7.658.333
Kortlopende schulden	4.219.437	3.369.998	3.369.998	3.369.998
Totaal passiva	22.224.925	21.869.899	23.440.468	23.271.534

5.6.4 Toelichting op de kengetallen

Per 1 oktober 2017 is het leerlingenaantal met 57 toegenomen. Deze stijging was hoger dan verwacht. Volgens de huidige prognoses blijft het leerlingenaantal de komende jaren stijgen. Hiertegenover staat dat het aantal gewichten-leerlingen zal afnemen en daardoor stijgen de begrote rijksbijdragen voor personele uitgaven niet met hetzelfde percentage als het aantal leerlingen. Met het vooruitzicht op een nieuw te starten school op 1 augustus 2020 zal het aantal FTE onderwijzend personeel licht stijgen.

5.6.5 Toelichting op de meerjarenbalans

In de balans tot en met 2020 neemt de boekwaarde van de materiële vaste activa fors toe. Dit wordt veroorzaakt door de oplevering van de nieuwbouw van Basisschool Brakkenstein in 2018 en de oplevering van de nieuwbouw van Basisschool Het Octaaf in 2019. Inmiddels is de bouw van Basisschool Brakkenstein in een vergevorderd stadium. De investering is ook zichtbaar in de stand van de langlopende lening. Deze is in 2017 met € 4.500.000 verhoogd. Op dit moment wordt geen rekening gehouden met het aangaan van een volgende

lening ter financiering van de nieuwbouw van basisschool Het Octaaf. Door de verkoop van de grond van zowel basisschool Brakkenstein als basisschool Het Octaaf is de verwachting dat de liquiditeit voldoende zal zijn de komende jaren. De verwachting is dat het onderwijskundig deel van de organisatie de komende jaren geen resultaat zal behalen. Het bedrag waarmee de stand van de reserve ieder jaar toeneemt in de meerjarenbegroting is dan ook het resultaat uit het onderdeel Gebouwen van de organisatie.

5.6.6 Toelichting op de meerjaren staat/raming van baten en lasten

De verwachting is dat het leerlingenaantal vanaf 2018 tot en met 2020 zal stijgen, ook als gevolg van de nieuw te starten school in de Waal-

sprong in 2020. In de lopende meerjarenraming is echter nog rekening gehouden met een gelijk blijvend leerlingaantal. Dit komt doordat pas sinds dit jaar bekend is dat de nieuw te starten school al in 2020 start en niet, zoals tot nu toe werd aangenomen, in 2022. In de meerjarenraming die eind dit jaar wordt opgesteld zal dit worden aangepast en dan zullen de inkomsten hoger zijn. Door de te verwachten stijging van het leerlingaantal kan de werkgelegenheid de komende jaren worden gegarandeerd en zal de formatie licht stijgen. Voor de financiering van de nieuwbouw van Basisschool Brakkenstein en Het Octaaf is de lening verhoogd en daardoor nemen de rentelasten vanaf 2018 toe.

Staat/raming van baten en lasten				
	2017	2018	2019	2020
BATEN				
Rijksbijdrage	19.449.517	18.951.331	18.965.237	18.697.734
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.900.843	1.660.230	1.660.230	1.660.230
Overige baten	503.716	1.906.965	2.272.242	617.428
Totaal baten	21.854.076	22.518.526	22.897.709	20.975.392
LASTEN				
Personeelslasten	16.841.791	16.729.503	16.687.150	16.456.009
Afschrijvingen	989.841	1.196.685	1.210.561	1.263.391
Huisvestingslasten	1.435.387	1.494.690	1.492.490	1.487.490
Overige lasten	1.401.378	1.300.020	1.310.270	1.321.020
Totaal lasten	20.668.397	20.720.898	20.700.471	20.527.910
Financiële baten en lasten	- 219.901	- 270.250	- 260.000	- 249.750
TOTAAL RESULTAAT	965.777	1.527.378	1.937.238	197.732
Incidentele baten en lasten in totaal resultaat	-	1.300.000	1.659.000	-

Colofon

Tekst

Alfred Kempe, directeur bestuurder a.i.

Redactie

DusDialogisch

Vormgeving

Kukel & Kuijpers, Nijmegen

© 2018 Stichting Sint Josephscholen Nijmegen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.